

ЊУЈОРК - Професор Универзитета Колумбија и један од водећих светских економиста Џефри Сакс изјавио је да Европа, укључујући Балкан, треба да се врати нормалним економским односима са Русијом наводећи да је режим санкција ЕУ довео до озбиљног пада немачке индустрије, са негативним последицама широм Европе.

Сакс, такође, сматра да САД морају да окончају свој садашњи рат против међународног права и да престану са инструментализацијом светске трговине, технологије и финансија истичући да је потребан кооперативан, на праву заснован глобални поредак, утемељен на Повељи Уједињених нација.

Према његовим речима, неумитно се крећемо ка мултиполарном свету, док се САД боре да то зауставе и да задрже америчку доминацију у чему, како је оценио, не могу успети, али могу изазвати много нестабилности.

"САД су зато укључене у економски рат против Кине, Русије, Ирана и других земаља. Резултат су финансијска нестабилност и неизвесност, али не и очување америчке доминације. У погледу индустријске производње и технологија, Кина је већ далеко испред САД у већини кључних производних области, као што су зелена енергија,

електрична возила, брзе железнице, 5Г, водонична економија, напредна бродоградња и друго", навео је Сакс за "Политику".

Говорећи о улози БРИКС-а у обликовању будућих глобалних односа, Сакс је истакао да је то веома важна група јер окупља три велике силе - Кину, Индију и Русију, као и многе регионалне силе, као што су Бразил, Индонезија, Иран и друге и указао да тренутно обухвата земље са око половине светске популације.

Додао је да БРИКС ради на стварању отвореног, међусобно повезаног, на УН заснованог и отпорног економског система који, како је навео, не може бити угрожен или поткопан америчким економским ратовањем.

На питање могу ли САД, кроз своју садашњу економску и трговинску политику, реално смањити структурни дефицит, а да очувају унутрашњу економску, политичку и друштвену стабилност, Сакс је оценио да би могле, али да вероватно неће јер, како је оценио, ниједна политичка странка неће учинити оно што је неопходно.

"То би требало да укључи четири кључна корака: драстично смањење војне потрошње, разбијање приватних монопола, нарочито у здравству и другим секторима како би се смањили трошкови, затим повећање социјалне потрошње у области здравства, становања, образовања и других друштвених приоритета, као и повећање пореза како би се затворио или чак смањило буџетски дефицит", указао је Сакс.

На констатацију да је Варшавски пакт распуштен у време Михаила Горбачова, а да данас сведочимо процесу преиспитивања и реорганизације НАТО-а, нарочито у погледу буџетских ограничења и економских оптерећења, Сакс је оценио да постоје јасне историјске паралеле и навео да би, када би ЕУ била мудрија, обновила дипломатију са Русијом уместо што се, како је навео, упушта у неизводљиво и прескупо војно јачање.

Сакс сматра да Европи није потребна војна ескалација, већ колективна безбедност, као у оквиру ОЕБС-а, заједно са Русијом, а не НАТО.

"Проширење НАТО-а било је супротно стварној безбедности Европе, нарочито покушаји ширења на Украјину и Грузију, који су били погубне иницијативе подржане од стране САД", оцењује Сакс.

Навео је да у свету има довољно ресурса за све, али да недостају поверење и сарадња и да су САД данас главни извор нестабилности јер, како је оценио, теже глобалној доминацији, односно хегемонији, уместо глобалне сарадње.

Говорећи о томе ко поседује капацитет да обликује глобалне процесе и на који начин, Сакс је истакао да је свет истински мултиполаран и да ниједна земља не може да намеће своју вољу уз оцену да су САД и даље способне да изазову хаос и да користе силу, али да више не могу да "добију шта желе" у геополитичком смислу.

Сакс, такође, сматра да Европа, укључујући Балкан, треба да се врати нормалним економским односима са Русијом наводећи да се режим санкција ЕУ "вратио као бумеранг", доводећи до озбиљног пада немачке индустрије, са негативним последицама широм Европе.

"Оно што недостаје јесте дипломатија. Европа је и даље окренута ратној политици. Брзо окончање рата у Украјини, засновано на неутралности Украјине, требало би да буде први корак", сматра Сакс.

Коментаришући то што су председник Европског савета Антонио Коста и председница Европске комисије Урсула фон дер Лајен склопили историјски трговински споразум са Индијом, Сакс је истакао да је то веома добра вест и изразио наду да Европљани то неће сматрати антикинеским потезом, већ начином да се трговина уопште одржи отвореном.

Сакс сматра да би ЕУ такође требало да постигне такав трговински споразум са Кином, а да би Индија требало да се придружи трговинској групи Регионалног свеобухватног економског партнерства (РЦЕП), која тренутно укључује Кину, Јапан, Кореју, земље АСЕАН-а, Аустралију и Нови Зеланд.

На питање како оцењује доктрину Доналда Трампа, према којој Русију више не треба посматрати као инхерентног непријатеља, већ као неизоставног актера у реалности мултиполарног света, Сакс је навео да је то позитиван корак ако САД то заиста мисле, али да није сигуран у то.

"Доналд Трамп нема стабилне концепте, нити доследну спољну политику. Он је краткорочан, недоследан, трансакциони и непоуздан", навео је Сакс.

(Танјуг)